

Torre medieval de la Penya del Moro

Sant Just Desvern

Ubicació

Comarca: Baix Llobregat
Lloc/Adreça: Dalt de la muntanya de la Penya del Moro.
Emplaçament: Al límit del terme municipal amb Sant Feliu de Llobregat.

Coordenades:

Latitud: 41.396813465306
Longitud: 2.0687797621444
UTM Est (X): 422154
UTM Nord (Y): 4583227

Classificació

Número de fitxa: 08221 - 2
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia: Jaciment arqueològic
Estil / època: Medieval
Segle: XI-XVI
Estat de conservació: Regular
Notes de conservació: L'any 2013 es van executar obres de consolidació i neteja de les estructures situades en la zona d'accés a la torre circular. Aquestes estructures, amb el pas continu dels visitants, es troben parcialment enderrocades.
Els treballs van ser necessaris per estabilitzar els elements afectats i garantir-ne la preservació, així com per millorar l'experiència dels visitants, evitant possibles deterioraments deguts a l'erosió pel trànsit constant.
Protecció: Legal
Tipus de protecció: BCIN
Europea – Atributs inspire: National Monument Record – Defensa
Tipus de protecció: BPU

Observacions protecció:	BCIN registre 4612 en la categoria de Monument Històric. Inscrit al registre de BCIN el 20 de desembre de 2023.
Data aprovació:	dv., 22/04/1949 - 12:00
Número inventari	CCAA 12985
Generalitat i altres inventaris	
Accés	Fàcil
Ús actual:	Lúdic/Cultural
Titularitat	Pública
Titular:	Ajuntament de Sant Just Desvern, Plaça de Jacint Verdaguer, 2, 08960

Fitxes associades:

[Penya del Moro](#)

Autoria de la fitxa Juana María Huélamo i David Torres Rodríguez - Kuanum

Data de registre de la fitxa: dg., 13/10/2024 - 09:45

Descripció

La torre medieval de la Penya del Moro es caracteritza per la seva planta circular, que constituïa el nucli principal de l'estructura fortificada i una de les més antigues identificades dins del conjunt. Aquesta torre original es va construir amb maçoneria irregular utilitzant pedres lligades amb morter. Posteriorment, es van afegir altres elements per ampliar i reforçar l'estructura inicial. A la banda est, s'hi adossà un cos d'intendència rectangular que presentava un accés al seu extrem sud, probablement utilitzat com a entrada principal.

Un mur perimetral, possiblement afegit en una fase posterior, delimitava un espai interior entre la torre i el mur exterior. Aquest element podria haver tingut una funció defensiva addicional o servir per organitzar l'espai circumstant. Per donar major consistència a la torre original, es va afegir un altre tram al cos circular, reforçant-ne l'estabilitat estructural. Aquestes ampliacions suggereixen una adaptació funcional progressiva, pròpia d'un enclavament d'importància.

Les restes arquitectòniques apunten que no es tractava només d'una torre aïllada, sinó d'una construcció més complexa, potser vinculada a un “*castrum*” o assentament militar. La ubicació elevada i les estructures annexes indiquen que el conjunt està dissenyat per oferir protecció i visibilitat estratègica.

Història

La Penya del Moro té una llarga història d'ocupació, que s'inicia a l'època ibèrica. Aquesta vinculació suggereix que ja des d'aquest moment es va valorar la seva posició estratègica per tal de controlar la línia de costa del Llobregat i el pas cap a l'interior.

Durant l'època medieval, es construï la torre circular com a un element central del conjunt defensiu. Les ampliacions posteriors, amb les parets i els cossos annexos, reflecteixen l'adaptació funcional a les necessitats defensives d'un lloc ocupat al llarg de força temps.

L'últim ús militar documentat es remunta a la Guerra Civil, quan el lloc va ser reutilitzat per a finalitats defensives, com ho demostren les bales localitzades en nivells superficials. Aquesta trajectòria evidencia la

seva importància com a un punt de control militar de la comarca.

Bibliografia

BATET COMPANY, Carolina (1996). *Castells termenats i estratègies d'expansió comtal. La Marca de Barcelona als segles X-XI*. Vilafranca del Penedès.

CARDONA, Daniel; DE FABREGUES-BOIXART, Oriol; FERRER, Xavier; GUASCH, David; MALARET, Antoni; MORAN, Josep; NUET, Josep; PANAREDA, Josep Maria; PÉREZ, Jordi; RENOM, Mercè (1987). *Sant Just Desvern, un paisatge i una història*. Ajuntament de Sant Just Desvern, Publicacions de l'Abadia de Montserrat.

CASAS BLASI, Joan (2001) *Memòria de la intervenció arqueològica a la Torre del Moro de Sant Just Desvern*. Arxiu Àrea de Coneixement i Recerca DGPC, memòria núm. 3233.

GALLEGO CAÑAMERO, José Miguel (2013). *Memòria. Intervenció preventiva al jaciment de la Penya del Moro (Sant Just Desvern, Baix Llobregat)*. Arxiu Àrea de Coneixement i Recerca DGPC, memòria núm. 12967.

GUASCH DALMAU, David (1981). "Sant Just, terra de frontera". *Vall de Verç*, núm. 328, p 15. Sant Just Desvern.

OBIOLS AUTONELL, Aina (2003). *Un patrimoni que es fa mirar. Sant Just Desvern*. Ajuntament de Sant Just Desvern.

PÉREZ SÀNCHEZ, Miquel; ROURA NUBIOLA, Margarida; SANAHUJA TORRES, Dolors; SOLIAS ARÍS, Josep Maria (1982-1986). *Catàleg i Pla Especial de Protecció i Rehabilitació del Patrimoni Arquitectònic de Sant Just Desvern*. Ajuntament de Sant Just Desvern.

PAGÈS PARETAS, Montserrat (1987). "La Torre del Moro". *Catalunya Romànica. El Barcelonès. El Baix Llobregat*. Ed. Enciclopèdia Catalana.

Enllaços d'interès:

[Inventari del Patrimoni Arqueològic i Paleontològic de Catalunya](#)
[Catalunya Medieval. Torre de la Penya del Moro](#)

